

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету управління,
адміністрування та туризму

Євгеній РУДНІЧЕНКО

01.09.2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи біржової торгівлі

Назва дисципліни

Галузь знань 07 – Управління та адміністрування

Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Управління торговельним бізнесом і комерційна логістика

Мова навчання – українська

Шифр дисципліни – ОПП17 Обсяг дисципліни – 7 кредитів ЄКТС

Статус дисципліни: Обов'язкова (дисципліни професійної підготовки (ОПП))

Факультет – Управління, адміністрування та туризму

Кафедра – Економічної теорії, підприємництва та торгівлі

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота*	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	4	7	6	180	66	32	16	18		114		+		+

*З навчальної дисципліни у 7 семестрі передбачено написання курсової роботи, зміст та вимоги до виконання якої регулюються відповідними методичними рекомендаціями.

Робоча програма підготовки бакалавра складена на основі освітньо-професійної програми «Управління торговельним бізнесом і комерційна логістика» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Робоча програма складена канд. екон. наук, доц. Ольга ГАРВАТ

Схвалена на засіданні кафедри Економічної теорії, підприємництва та торгівлі

Протокол від 29.08.2025 р. № 1 Зав. кафедри Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету управління, адміністрування та туризму

/ Голова вченої ради факультету Євгеній РУДНІЧЕНКО

Хмельницький 2025

2 ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ініціали, прізвище
Завідувач кафедри економічної теорії, підприємництва та торгівлі док. екон. наук, проф.	Факультет управління, адміністрування та туризму		Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ
Гарант освітньо-професійної програми, канд. екон. наук, доц.	Факультет управління, адміністрування та туризму		Сергій ДРАЖНИЦЯ
Декан	Факультет управління, адміністрування та туризму		Євгеній РУДНІЧЕНКО

З ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дисципліна «Основи біржової торгівлі» є однією із обов'язкових дисциплін професійної підготовки і займає важливе місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньо-професійною програмою «Управління торговельним бізнесом і комерційна логістика».

Пререквізити – ОПП07 Менеджмент, ОПП18 Комерційне товарознавство продовольчих та непродовольчих товарів, ОПП20 Комерційне товарознавство пакувальних матеріалів та тари, ОПП06 Маркетинг.

Постреквізити:– ОПП24 Атестаційний екзамен, ОПП23 Виробнича практика.

Відповідно до освітньої програми «Управління торговельним бізнесом і комерційна логістика» дисципліна має забезпечити:

– **компетентності:** здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 09); здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності (ФК 05); здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності (ФК 06); здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності (ФК 08).

- **програмні результати навчання:** використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях (ПРН 03); мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами (ПРН 05); використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну і розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (ПРН 06); демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати (ПРН 09); застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур (ПРН 10); використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур (ПРН 15).

Мета дисципліни. Сформувати у здобувача систему знань з організації і функціонування біржової торгівлі як складового елемента інфраструктури товарного ринку, технології здійснення біржових операцій.

Предмет дисципліни. Теоретичні та практичні знання щодо характеру змісту та особливості організації біржової торгівлі суб'єктів товарного, фінансового та валютного ринків.

Завдання дисципліни. Ознайомлення з узагальненим досвідом роботи зарубіжних і вітчизняних бірж, вивчення нормативних основ здійснення біржової торгівлі в Україні, опанування технології здійснення біржових операцій на різних видах бірж.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни здобувач має: **використовувати** базові знання з організації біржової діяльності й уміння критичного мислення в професійних цілях; **застосовувати** набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань організації торговельно-посередницької діяльності; **демонструвати** базові й структуровані знання у сфері визначення біржового товару та укладання біржових угод; **вміти** вирішувати професійні завдання з прогнозування стану біржової кон'юнктури; **розрізняти** види деривативних контрактів; **встановлювати** валютні котирування на біржі; **застосовувати** біржовий кліринг на організованих товарних ринках.

4 СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:			
	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	СРС
	Сьомий семестр			
Тема 1. Економічна сутність біржі. Класифікація бірж.	1	2	2	4
Тема 2. Створення біржі та її структура.	1			6
Тема 3. Виникнення біржового ринку в Україні та його регулювання.	2	2		8
Тема 4. Сучасний стан міжнародної біржової торгівлі.	2		2	6
Тема 5. Торгівельно-посередницька діяльність.	2	2		6
Тема 6. Біржовий товар.	2		2	8
Тема 7. Біржові угоди та їх види	2	6		
Тема 8. Біржове котирування цін.	2	8		
Тема 9. Прогнозування стану біржової кон'юнктури: фундаментальний і технічний аналіз.	2	2	2	9
Тема 10. Сучасні технології біржової торгівлі на організованих товарних ринках.	2		2	6
Тема 11. Товарні і товарно-сировинні біржі.	2	2	2	6
Тема 12. Організація діяльності аграрної біржі.	2			8
Тема 13. Фондовий ринок та фондові біржі.	2	2	2	6
Тема 14. Види деривативних контрактів.	2			6
Тема 15. Валютні біржі.	2			6
Тема 16. Біржовий кліринг на організованих товарних ринках.	2	2	2	6
Тема 17. Біржові спекуляції: сутність і роль в економіці.	2			9
Разом за 7-й семестр	32	18	16	114

5 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Економічна сутність біржі. Класифікація бірж. Сутність та основні риси біржі. Етапи еволюції біржової торгівлі. Функції біржі. Класифікація бірж: товарні, фондові та валютні біржі. Різновиди бірж за видами укладених угод. Види бірж за принципом організації. Види бірж за формою участі відвідувачів у торгах. Види бірж за рівнем спеціалізації (номенклатурою товарів). Інші види бірж. Літ.: [1, с. 6-19], [3, с. 13-26], [4, с. 7-12], [6, с. 5-16], [9, с. 94-103], [10, с. 9-38], [11, с. 9-20], [12, с. 10-50]. Створення біржі та її структура. Історія виникнення перших бірж. Основні аспекти становлення сучасних бірж. Структура управління біржою та її органи. Об'єднання бірж в асоціації. Національна асоціація бірж України (НАБУ). Риси біржової торгівлі. Літ.: [1, с. 21-29], [3, с. 50-70], [10, с. 55-68], [11, с. 21-70].	2
2	Виникнення біржового ринку в Україні та його регулювання. Етапи та особливості розвитку біржового ринку України. Законодавче регулювання біржової діяльності в Україні. Літ.: [1, с. 99-122], [3, с. 36-45], [6, с. 21-30], [10, с. 130-144], [11, с. 36-48], [12, с. 122-157].	2
3	Сучасний стан міжнародної біржової торгівлі. Географічне зонування міжнародної біржової торгівлі. Топ-10 найбільших світових бірж. Структура міжнародної біржової торгівлі товарними активами. Тенденції міжнародної біржової торгівлі. Літ.: [8, с. 162-178], [12, с. 60-121].	2
4	Торгівельно-посередницька діяльність. Сутність і види торговельно-посередницької діяльності. Управління біржою та учасники біржових торгів. Форми взаємовідносин бірж з учасниками біржових торгів. Взаємовідносини біржових посередників з клієнтами. Літ.: [1, с. 124-140], [3, с. 165-176], [4, с. 36-44], [10, с. 264-266], [11, с. 66-73].	2
5	Біржовий товар. Особливості біржового товару. Класифікація біржових товарів. Характеристики біржових товарів. Стандартизація біржових товарів. Речовий товар, як біржовий товар. Фінансові інструменти як специфічний біржовий товар. Валюта як біржовий товар. Літ.: [1, с. 46-59], [3, с. 54-70], [10, с. 130-137], [11, с. 89-108], [12, с. 290-316].	2
6	Біржові угоди та їх види. Сутність біржових договорів (угод). Основні риси та класифікація біржових угод. Угоди з реальним товаром. Угоди без реального товару. Літ.: [1, с. 60-70], [3, с. 73-88], [5, с. 55-77], [6, с. 40-46], [11, с. 109-120].	2
7	Біржове котирування цін. Сутність та значення біржового котирування цін. Принципи формування цін на біржові товари. Спотова та ф'ючерсна ціна активу. Сутність і види біржового котирування цін. Організація та правила котирування цін. Види цінових стратегій під час здійснення біржових операцій. Літ.: [1, с. 173-186], [3, с. 92-115], [11, с. 121-128].	2
8	Прогнозування стану біржової кон'юнктури: фундаментальний і технічний аналіз. Фундаментальний аналіз біржових цін та курсів: основні поняття. Застосування фундаментального аналізу на фондових ринках. Технічний аналіз біржових цін і курсів. Порівняння технічного та фундаментального аналізу: проблема вибору. Літ.: [1, с. 291-338], [3, с. 115-148], [12, с. 307-317].	2
9	Сучасні технології біржової торгівлі на організованих товарних ринках.	2

	Правила біржової торгівлі. Організація біржових торгів. Процес біржової торгівлі. Порядок виставлення товарів на торги та їх зняття. Лістинг і делістинг цінних паперів. Сучасні технології біржової торгівлі. Особливості біржової мови жестів та жаргону. Літ.: [1, с. 145-171], [3, с. 146-166], [6, с. 46-51], [10, с. 72-109], [11, с. 138-164].	
10	Товарні і товарно-сировинні біржі. Сутність поняття «товарна біржа». Основні риси товарно-сировинних бірж. Функції товарної біржі. Класифікація товарних бірж. Характеристика товарних бірж України. Основні тенденції розвитку товарних бірж України та світу. Літ.: [3, с. 181-192], [5, с. 29-33], [6, с. 29-40], [9, с. 104-106], [10, с. 147-156], [11, с. 169-175].	2
11	Організація діяльності аграрної біржі. Сутність поняття «аграрна біржа». Аналіз діяльності аграрних бірж України, проблеми та перспективи їх розвитку. Перспективи розвитку аграрних бірж України. Літ.: [3, с. 193-205], [6, с. 84-94], [10, с. 147-180].	2
12	Фондовий ринок та фондові біржі. Сутність понять «фондова біржа» та «фондовий ринок». Учасники фондового ринку. Класифікація цінних паперів. Класифікація фондових бірж. Фондові індекси. Організаційні аспекти діяльності фондових бірж, її функції. Роль діяльності фондових бірж в економіці країни. Літ.: [3, с. 206-218], [5, с. 84-91], [6, с. 53-63; 64-70], [9, с. 110-116], [10, с. 302-364], [11, с. 184-210].	2
13	Види деривативних контрактів. Економічна сутність та класифікація деривативних контрактів. Біржові ф'ючерсні контракти на товарні активи. Сутність та значення ф'ючерсів. Особливості ф'ючерсних операцій. Особливості технології торгівлі опціонами. Хеджування ризиків. Літ.: [1, с. 233-263], [3, с. 84-93], [4, с. 60-64], [10, с. 365-472], [12, с. 425-464].	2
14	Валютні біржі. Сутність понять «валюта», «валютна біржа», «валютний ринок». Валютна біржа, як учасник валютного ринку України. Валютний курс: сутність, види, чинники впливу. Валютні операції. Криптовалютна біржа та криптотрейдинг. Літ.: [3, с. 225-238], [5, с. 93-111], [6, с. 71-77], [9, с. 104-110], [10, с. 221-291], [11, с. 213-225].	2
15	Біржовий кліринг на організованих товарних ринках. Особливості розрахунків на біржах реального товару та функції клірингу. Кліринг і розрахунки на ринку ф'ючерсних угод. Кліринг і розрахунки на ринку цінних паперів. Напрямки розвитку систем клірингу і розрахунків. Літ.: [1, с. 187-210], [3, с. 237-342], [6, с. 78-83], [12, с. 521-538].	2
16	Біржові спекуляції: сутність і роль в економіці. Сутність біржової спекуляції. Державне регулювання спекуляцій. Види біржових спекулянтів. Відмінність інвестора від спекулянта. Інвестори проти спекулянтів. Літ.: [1, с. 212-232], [3, с. 243-262], [12, с. 557-567].	2
Разом за 7-й семестр:		32

5.2 Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів денної форми здобуття освіти

№ з/п	Теми практичних занять, їх зміст	Кількість годин
1	Економічна сутність біржі. Класифікація бірж. 1. Сутність та основні риси біржі. 2. Етапи еволюції біржової торгівлі. 3. Класифікація бірж: товарні, фондові та валютні біржі. Літ.: [1, с. 6-19], [3, с. 13-26], [4, с. 7-12], [6, с. 5-16], [9, с. 94-103], [10, с. 9-38], [11, с. 9-20], [12, с. 10-50].	2
	Створення біржі та її структура. 1. Основні аспекти становлення сучасних бірж. 2. Структура управління біржою та її органи. 3. Об'єднання бірж в асоціації. 4. Національна асоціація бірж України (НАБУ). Літ.: [1, с. 21-29], [3, с. 50-70], [10, с. 55-68], [11, с. 21-70].	
2	Виникнення біржового ринку в Україні та його регулювання. 1. Етапи та особливості розвитку біржового ринку України. 2. Законодавче регулювання біржової діяльності в Україні Літ.: [1, с. 99-122], [3, с. 36-45], [6, с. 21-30], [10, с. 130-144], [11, с. 36-48], [12, с. 122-157].	2
	Сучасний стан міжнародної біржової торгівлі. 1. Географічне зонування міжнародної біржової торгівлі. 2. Структура міжнародної біржової торгівлі товарними активами. 3. Тенденції міжнародної біржової торгівлі. Літ.: [8, с. 162-178], [12, с. 60-121].	
3	Торгівельно-посередницька діяльність. 1. Сутність і види торговельно-посередницької діяльності. 2. Форми взаємовідносин бірж з учасниками біржових торгів. 3. Взаємовідносини біржових посередників з клієнтами Літ.: [1, с. 124-140], [3, с. 165-176], [4, с. 36-44], [10, с. 264-266], [11, с. 66-73].	2
	Біржовий товар. 1. Особливості біржового товару. 2. Класифікація біржових товарів. 3. Характеристики біржових товарів. 4. Стандартизація біржових товарів. Літ.: [1, с. 46-59], [3, с. 54-70], [10, с. 130-137], [11, с. 89-108], [12, с. 290-316].	
4	Біржові угоди та їх види. 1. Сутність біржових договорів (угод). 2. Основні риси та класифікація біржових угод. 3. Угоди з реальним товаром. 4. Угоди без реального товару. Літ.: [1, с. 60-70], [3, с. 73-88], [5, с. 55-77], [6, с. 40-46], [11, с. 109-120].	2
	Біржове котирування цін. 1. Сутність та значення біржового котирування цін. 2. Спотова та ф'ючерсна ціна активу. 3. Організація та правила котирування цін. 4. Види цінових стратегій під час здійснення біржових операцій. Літ.: [1, с. 173-186], [3, с. 92-115], [11, с. 121-128].	
5	Прогнозування стану біржової кон'юнктури: фундаментальний і технічний аналіз. 1. Фундаментальний аналіз біржових цін та курсів: основні поняття. Застосування фундаментального аналізу на фондових ринках. 2. Технічний аналіз біржових цін і курсів. Літ.: [1, с. 291-338], [3, с. 115-148], [12, с. 307-317].	
	Сучасні технології біржової торгівлі на організованих товарних ринках.	

	- Правила біржової торгівлі. - Організація біржових торгів. - Порядок виставлення товарів на торги та їх зняття. - Лістинг і делістинг цінних паперів. - Сучасні технології біржової торгівлі. Літ.: [1, с. 145-171], [3, с. 146-166], [6, с. 46-51], [10, с. 72-109], [11, с. 138-164].	2
6	Товарні і товарно-сировинні біржі. - Сутність поняття «товарна біржа». - Основні риси товарно-сировинних бірж. - Класифікація товарних бірж. - Основні тенденції розвитку товарних бірж України та світу. Літ.: [3, с. 181-192], [5, с. 29-33], [6, с. 29-40], [9, с. 104-106], [10, с. 147-156], [11, с. 169-175]. Організація діяльності аграрної біржі. - Сутність поняття «аграрна біржа». - Аналіз діяльності аграрних бірж України, проблеми та перспективи їх розвитку. - Перспективи розвитку аграрних бірж України. Літ.: [3, с. 193-205], [6, с. 84-94], [10, с. 147-180].	2
7	Фондовий ринок та фондові біржі. - Сутність понять «фондова біржа» та «фондовий ринок». - Класифікація цінних паперів. Класифікація фондових бірж. - Організаційні аспекти діяльності фондових бірж, її функції. Літ.: [3, с. 206-218], [5, с. 84-91], [6, с. 53-63; 64-70], [9, с. 110-116], [10, с. 302-364], [11, с. 184-210]. Види деривативних контрактів. - Економічна сутність та класифікація деривативних контрактів. - Біржові ф'ючерсні контракти на товарні активи. - Особливості ф'ючерсних операцій. - Особливості технології торгівлі опціонами. Хеджування ризиків. Літ.: [1, с. 233-263], [3, с. 84-93], [4, с. 60-64], [10, с. 365-472], [12, с. 425-464].	2
8	Валютні біржі. - Сутність понять «валюта», «валютна біржа», «валютний ринок». - Валютна біржа, як учасник валютного ринку України. - Валютні операції. Літ.: [3, с. 225-238], [5, с. 93-111], [6, с. 71-77], [9, с. 104-110], [10, с. 221-291], [11, с. 213-225].	2
9	Біржовий кліринг на організованих товарних ринках. - Особливості розрахунків на біржах реального товару та функції клірингу. Кліринг і розрахунки на ринку ф'ючерсних угод. - Кліринг і розрахунки на ринку цінних паперів. - Напрямки розвитку систем клірингу і розрахунків. Літ.: [1, с. 187-210], [3, с. 237-342], [6, с. 78-83], [12, с. 521-538]. Біржові спекуляції: сутність і роль в економіці. - Сутність біржової спекуляції. - Державне регулювання спекуляцій. - Види біржових спекулянтів. - Відмінність інвестора від спекулянта. Літ.: [1, с. 212-232], [3, с. 243-262], [12, с. 557-567].	2
Разом за 7-й семестр:		18

Перелік лабораторних занять для студентів *денної* форми здобуття освіти

№ з/п	Теми лабораторних занять	Кількість годин
1	Сучасний стан міжнародної біржової торгівлі. Літ.: [8, с. 162-178], [12, с. 60-121].	2
2	Біржовий товар. Літ.: [1, с. 46-59], [3, с. 54-70], [10, с. 130-137], [11, с. 89-108], [12, с. 290-316].	4
3	Біржове котирування цін. Літ.: [1, с. 173-186], [3, с. 92-115], [11, с. 121-128].	4
4	Фондовий ринок та фондові біржі. Літ.: [3, с. 206-218], [5, с. 84-91], [6, с. 53-63; 64-70], [9, с. 110-116], [10, с. 302-364], [11, с. 184-210].	4
5	Валютні біржі. Літ.: [3, с. 225-238], [5, с. 93-111], [6, с. 71-77], [9, с. 104-110], [10, с. 221-291], [11, с. 213-225].	2
Разом за 7-й семестр:		16

У процесі виконання лабораторних робіт з дисципліни «Основи біржової торгівлі» здобувачі набувають практичних навичок, зокрема із: уміння класифікувати біржі; класифікувати біржовий товар; укладання біржових угод та котирування цін; здійснювати функціональний та технічний аналіз біржових цін і курсів; порядку виставлення товарів на торги та їх зняття; технології проведення біржового торгу; проведення торгів на товарно-сировинній, аграрній, фондовій та валютній біржах.

5.3 Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних робіт, тестування з теоретичного матеріалу, підготовки до виконання контрольної роботи.

Обсяг самостійної роботи з дисципліни «Основи біржової торгівлі» становить 114 години. Вона включає:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- самостійного опрацювання окремих тем та питань;
- опрацювання навчальної літератури при підготовці до практичного заняття;
- підготовка до поточного тестового контролю;
- підготовка до захисту лабораторних робіт;
- підготовка до проведення контрольних заходів (написання контрольної роботи, тощо);
- написання та підготовка до захисту курсової роботи.

Зміст самостійної роботи студентів *денної* форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 1. Підготовка до практичного заняття. Літ.: [1, с. 6-19], [3, с. 13-26], [4, с. 7-12], [6, с. 5-16], [9, с. 94-103], [10, с. 9-38], [11, с. 9-20], [12, с. 10-50].	4
2	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 2. Підготовка до лабораторного заняття. Літ.: [1, с. 21-29], [3, с. 50-70], [10, с. 55-68], [11, с. 21-70].	6
3	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 3. Підготовка до практичного заняття. Літ.: [1, с. 99-122], [3, с. 36-45], [6, с. 21-30], [10, с. 130-144], [11, с. 36-48], [12, с. 122-157].	8
4	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 4. Підготовка до лабораторного заняття. Підготовка до написання контрольної роботи. Літ.: [8, с. 162-178], [12, с. 60-121].	6
5	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 5. Підготовка до практичного заняття. Літ.: [1, с. 124-140], [3, с. 165-176], [4, с. 36-44], [10, с. 264-266], [11, с. 66-73].	6
6	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 6. Підготовка до лабораторного заняття. Літ.: [1, с. 46-59], [3, с. 54-70], [10, с. 130-137], [11, с. 89-108], [12, с. 290-316].	8
7	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 7. Підготовка до практичного заняття. Літ.: [1, с. 60-70], [3, с. 73-88], [5, с. 55-77], [6, с. 40-46], [11, с. 109-120].	6

8	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 8. Підготовка до лабораторного заняття. Підготовка до тестового контролю № 1. Літ.: [1, с. 173-186], [3, с. 92-115], [11, с. 121-128].	8
9	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 9. Підготовка до практичного заняття. Опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях (з теми 9): 1. Узагальнюючі показники економічної ефективності біржової діяльності. 2. Використання методу ковзних середніх в біржовому аналізі. 3. Сутність, види та інтерпретація осциляторів. Літ.: [1, с. 291-338], [3, с. 115-148], [12, с. 307-317].	9
10	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 10. Підготовка до лабораторного заняття. Літ.: [1, с. 145-171], [3, с. 146-166], [6, с. 46-51], [10, с. 72-109], [11, с. 138-164].	6
11	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 11. Підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестового контролю № 2. Літ.: [3, с. 181-192], [5, с. 29-33], [6, с. 29-40], [9, с. 104-106], [10, с. 147-156], [11, с. 169-175].	6
12	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 12. Підготовка до лабораторного заняття. Літ.: [3, с. 193-205], [6, с. 84-94], [10, с. 147-180].	8
13	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 13. Підготовка до практичного заняття. Підготовка до практичного заняття. Опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях (з теми 13): 1. Типові правила проведення торгівлі продукцією на товарних біржах. 2. Типові правила проведення біржових торгів в Україні з продажу нафти, газового конденсату, скрапленого газу та вугілля. Літ.: [3, с. 206-218], [5, с. 84-91], [6, с. 53-63; 64-70], [9, с. 110-116], [10, с. 302-364], [11, с. 184-210].	6
14	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 14. Підготовка до лабораторного заняття. Опрацювання окремих розділів програми, які не викладаються на лекціях (з теми 14): 1. Вартість ф'ючерсного контракту. 2. Етапи розрахунків з купівлі-продажу ф'ючерсного контракту. 3. Початкова та варіаційна маржа. 4. Особливості торгівлі опціонами. Літ.: [1, с. 233-263], [3, с. 84-93], [4, с. 60-64], [10, с. 365-472], [12, с. 425-464].	6
15	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 15. Підготовка до захисту курсової роботи. Літ.: [3, с. 225-238], [5, с. 93-111], [6, с. 71-77], [9, с. 104-110], [10, с. 221-291], [11, с. 213-225].	6
16	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 16. Підготовка до тестового контролю № 3. Літ.: [1, с. 187-210], [3, с. 237-342], [6, с. 78-83], [12, с. 521-538].	6
17	Опрацювання лекційного матеріалу з теми 17. Підготовка до практичного заняття. Підготовка до підсумкового контрольного заходу. Літ.: [1, с. 212-232], [3, с. 243-262], [12, с. 557-567].	9
Разом за 7-й семестр:		114

Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням курсової роботи здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

6 ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (з використанням тренінгів, практикумів, презентацій), самостійна робота (курсова робота) і мають за мету – оволодіння здобувачами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок з організації біржової торгівлі, визначення біржового товару, встановлення біржових котирувань тощо.

У процесі навчання використовуються такі методи навчання: пояснення, розповідь, лекція, бесіда, навчальна дискусія, демонстрування, спостереження, виконання вправ, практичних завдань тощо. На лекціях використовуються мультимедійні презентації, на практичних заняттях – робота в групах, розв'язування ситуаційних завдань, на лабораторних заняттях – виконання розрахункових завдань, дискусія.

7 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком освітнього процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;

- тестовий контроль теоретичного матеріалу;
- оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій, самостійні роботи);
- оцінювання результатів захисту лабораторних робіт.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

8 ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, брати участь у дискусіях, інтерактивних вправах, вирішенні проблемних питань за допомогою кейс-методу) та лабораторних занять.

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння здобувачем теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, результатів захисту лабораторних робіт, тестування й виконання контрольної роботи.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

9 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем з кожного виду навчальної роботи (робота) і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна робота може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної кожному виду навчальної роботи.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених цією Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається

оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю 9.8), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

Таблиця 9.1 – Структурування дисципліни за видами навчальної роботи і оцінювання результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти у 7 семестрі

Аудиторна робота								Контрольні заходи			Семестро- вий контроль	Разом	
Практичні заняття (мінімум – 3 контрольні точки)			лабораторні роботи (мінімум – 5 контрольних точок)					Тестовий контроль:		Контро- льна робота	Іспит	Сума балів	
1-3	4-6	7-9	1	2	3	4	5	T*1-5	T6-11	T12-17			
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)													
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	24-40	60 -100**
24-40								9-15			3-5	24-40	

Примітка: T* – тема навчальної дисципліни;

**За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці 9.8.

Оцінювання результатів захисту лабораторної роботи

Виконана й оформлена відповідно до встановлених Методичними рекомендаціями вимог лабораторна робота комплексно оцінюється викладачем при її захисті з урахуванням таких критеріїв: самостійність та правильність виконання; повнота відповіді та знання методики проведення розрахунків.

Результат виконання і захисту здобувачем вищої освіти кожної лабораторної роботи оцінюється відповідно до таблиці Критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти та рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей з присвоєнням йому відповідної суми балів.

У випадку виявлення здобувачем рівня знань, нижчого ніж 60 відсотків від максимального балу, встановленого Робочою програмою для кожної структурної одиниці, лабораторна робота йому не зараховується і для її захисту він має детальніше опрацювати матеріал з теми роботи, методику її виконання, виправити грубі помилки та повторно вийти на її захист у призначений для цього викладачем час.

Оцінювання результатів контрольної роботи

Контрольна робота передбачає виконання чотирьох завдань – три теоретичних і одне проблемне питання. Варіанти контрольних робіт та зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються повнота відповіді на питання; якість її виконання та захист. Кожен з цих показників оцінюються максимально: кожне з теоретичних та проблемних завдань – 5 балами, загальна максимальна сума балів становить 20. Критерії оцінювання контрольної роботи наведені в табл. 9.3

Таблиця 9.3– Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання № 1	3	4	5
Теоретичне питання № 2	3	4	5
Теоретичне питання № 3	3	4	5
Проблемне питання	3	4	5
Всього балів	12	16	20

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (12 балів) та максимального (20 балів), знаходиться в межах 13-19 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням наведених у таблиці 9.4 критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Оцінювання результатів навчання на практичних заняттях

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при проведенні інтерактивних вправ; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями (табл. 9.4)

Таблиця 9.4 – Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений зміст критерія оцінювання
Відмінно (високий)	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді мовою викладання (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення завдань, вміє аналізувати помилки та виправляти їх. Здобувач не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки, демонструє практичні навички з вирішення фахових завдань. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>помилки</i> .
Добре (середній)	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будується на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній)	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будується на рівні репродуктивного мислення, здобувач вищої освіти має слабкі знання структури навчальної дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній)	Здобувач вищої освіти виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекидає їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачеві вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення навчальної дисципліни.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з трьох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 20 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати студент за результатами тестування, складає 5.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 3 до 5 балів:

Таблиця 9.5– Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	1–11	12–14	15–17	18–20
Відсоток правильних відповідей	0–59	60–74	75–89	90–100
Кількість балів	-	3	4	5

На тестування відводиться 30 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується розкриття змісту теоретичних питань та тестових завдань.

Таблиця 9.6– Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми здобуття освіти (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	8	12	15
Теоретичне питання № 2	8	12	15
Тестові завдання	8	9	10
Разом:	24		40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця 9.7 – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми здобуття освіти (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	9	12	15
Теоретичне питання № 2	9	12	15
Тестові завдання	12	16	20
Разом:	30		50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені у табл. 9.4.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Таблиця 9.8 – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній здобувачем вищої освіти сумі балів відповідно до таблиці 9.8.

10 ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1. Аналіз показників обсягів біржових торгів
2. Біржова спекуляція на ф'ючерсних ринках
3. Види біржових спекулянтів
4. Державне регулювання біржової торгівлі в Європі та Азії
5. Державне регулювання біржової торгівлі в США
6. Електронний трейдинг – сучасна технологія біржової торгівлі
7. Електронний трейдинг на ринку FOREX
8. Історія становлення біржових клірингових установ
9. Кліринг та система розрахунків за біржовими операціями
10. Концепція ціноутворення на ф'ючерсних ринках
11. Новітні тенденції на міжнародних біржових ринках
12. Організація біржових торгів
13. Організація процедури поставки за ф'ючерсними контрактами
14. Основні теорії функціонування ф'ючерсних ринків
15. Особливості здійснення фундаментального аналізу на фондових ринках
16. Особливості функціонування бірж в Україні на початку ХХІ століття
17. Перспективи становлення ф'ючерсних ринків в Україні
18. Поставка за ф'ючерсними контрактами з фінансовими інструментами
19. Проведення операцій в електронному трейдингу
20. Процедура поставки за біржовими контрактами
21. Розвиток біржового електронного трейдингу в світі
22. Розвиток біржового електронного трейдингу в Україні
23. Суть та засоби технічного аналізу біржових цін
24. Сучасні міжнародні біржові ринки
25. Технічний аналіз біржових цін
26. Товарний ф'ючерсний контракт як інвестиційний інструмент біржового ринку
27. Фундаментальний аналіз біржових цін та курсів
28. Фундаментальний аналіз валютного ринку
29. Фундаментальний аналіз на ф'ючерсних ринках
30. Характеристика біржової мережі світу. Хеджування цінкових та курсових ризиків за допомогою ф'ючерсної торгівлі

11 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний процес з дисципліни «Біржі і біржова діяльність» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані такі роботи:

1. Біржі і біржові операції: методичні вказівки до виконання курсової роботи здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» – Хмельницький: ХНУ, 2022. – 35 с. (електронний варіант).

12 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Біржова діяльність : навч. посібник. / Хрущ Н. А., Іжевський П. Г., Безвух С. В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2017. 348 с.
2. Біржова справа : підручник / За наук. ред. докт. екон. наук, проф. О. М. Сохацької. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 655 с.
3. Дикань В. Л., Назаренко І. Л., Пругіна Ю. А. Біржова діяльність : підручник / За ред. В. Л. Диканя. Харків : УкрДУЗТ, 2017. 282 с.
4. Ільчук М. М., Резнік Н. П. Біржова діяльність і підприємництво: навч. посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2018. 317 с.
5. Костинюк С. В. Біржове право : електронний навчально-методичний посібник. Кіцмань : ДАТУ, 2017. 145 с.
6. Любезна І. В. Організація біржової діяльності. Цикл лекцій. Тернопіль : ТНЕУ, 2015. 94 с.
7. Підгорний А. З., Самоусєнкова О. В. Методологія статистичного дослідження біржової діяльності: навч. посібник. Одеса : ФОП Гуляєва В.М., 2018. 170 с.
8. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
9. Підприємництво. Торгівля. Біржова діяльність : наук.-допом. бібліогр. покажч. / [упоряд. О. В. Олабоді, Т. П. Фесун] ; Нац. ун-т харч. технол., Наук.-техн. б-ка. Київ, 2021. 120 с.
10. Пепа Т. В., Пшенична Т. І. Лавринович В. В. Біржова діяльність : навч. посібник. Київ : Ліра-К, 2016. 540 с.
11. Приходько Д. О. Основи біржової діяльності : підручник / Д. О. Приходько. Харків : ФОП Бровін О.В., 2021. 280 с.
12. Солодкий М.О., Ільчук М.М., Яворська В.О. Біржова торгівля на товарних ринках: навч. посіб. Київ, Редакційно-видавничий відділ НУБІП України, 2023. 588 с.

Додаткова

1. Біржова справа : підруч. / за наук. ред. докт. екон. наук, проф. О. М. Сохацької. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 655 с.
2. Дудяк Р. П., Бугіль С. Я. Організація біржової діяльності : основи теорії і практикум : навчальний посібник. 2-ге видання, доповнене. Львів : Магнолія 2006, 2017. 360 с.
3. Кузьмін, О. Є. Організація біржової діяльності : навч. посібник / О. Є.Кузьмін, О. В. Юринець, А. В. Дубодєлова, І. Я. Кулиняк. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. 240 с.
4. Купуйте та торгуйте криптовалютою з легкістю. BINANCE : веб-сайт. URL: <https://www.binance.com/uk-UA> (дата звернення: 29.09.2022).
5. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
6. Стасіневич, С. А. Ціноутворення на біржовому ринку : навч. посіб. Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2015. 111 с.
7. Цінні папери : практикум : навч. посіб. / Базилевич В. Д. та ін. ; за ред. В. Д. Базилевича. Київ : Знання, 2013. 791 с.

13 ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Модульне середовище. URL: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=8371>
2. Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1age_lib.php
3. Репозитарій ХНУ. URL: <https://library.khmnu.edu.ua/#>